

Hjemme hos oss

Dag 3-4

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

TEMA
2

OPPVARMING: MIMEOPPVARMING MED SANSEINTRYKK OG SANSEKORT

Dette skal skje:	Hver og en skal fysisk gjenskape rutiner fra hverdagen, med fokus på sanseintrykk. Sansekort-refleksjon.
Du trenger:	Sansekort – 1 sett pr. elev
Forbered i forkant:	Tenk ut spørsmål det er naturlig å stille for å finne de ulike rutinene elevene har. Eksempler i teksten, men avpass mengde og finn egen flyt.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom, evt. gymsal

VEILEDNING:

1. Minne alle om å ta på forskerskiltene sine. Ved opprop kan dette gjøres i den forbindelse.
2. Alle barna finner seg et sted å stå i rommet, med litt plass rundt seg slik at de ikke kommer borti hverandre. Veileder går rundt i rommet, og snakker rolig og tydelig. Fortell at hver og en nå skal lukke øynene og se for seg en annen hverdagsstiasjon (f.eks leggerutiner/matrutiner, eller gjenta en av de andre rutinene som ble brukt i økt 1 eller 2).
3. Be elevene åpne øynene og begynne å mime situasjonen. Still spørsmål som hjelper elevene å utdype/ huske detaljer i situasjonen. Fokuser på sanseintrykk: hvordan det lukter, hvilke farger, hvilke lyder, hvilke smaker. Hvordan kjennes kroppen? Hva tar du på? Hvordan er underlaget? Er det kaldt, varmt, hardt, mykt? Kanskje trækker du på noe?
4. Refleksjon med sansekort (velg noen kort dag 3, andre dag 4): Kortene har bilde av en sans på en side, og er blanke på den andre siden. Oppgaven er å skrive/tegne på baksiden av kortene. Demonstrer oppgaven og fokuser på ett kort om gangen. På baksiden av ØYE-kortet, skal du skrive/tegne noe du likte at du SÅ i hverdagsstiasjonen du mimte. F.eks noe du så da du stod opp, på badet, på kjøkkenet. På baksiden av NESE-kortet skal du skrive eller tegne noe du luktet som luktet godt eller vondt. MUNN: Noe du smakte på eller spiste. HÅND: Noe du kjente på eller tok på (som var varmt/kaldt/mykt?) og på ØRE-kortet kan du tegne noe du hørte som du likte eller ikke likte. På HJERTE-kortet kan du skrive eller tegne noe du følte – noe som gjorde deg glad, sint, sjalu, redd eller trist.
5. Elevene kan spre kortene ut foran seg på golvet. De kan enten snakke med personen som er nærmest om refleksjonene sine, eller så kan alle gå rundt og se på hverandres arbeid.

REFLEKSJON: FYSISK REFLEKSJON: FRØ TIL SOLSIKKE/DYP TIL LYS TONE

Dette skal skje:	Gjennom å tenke over ulike påstander og vise enighet/uenighet gjennom å gå fra frø til solsikke/fra dyp til høy tone, reflekterer elevene over dagens økt.
Du trenger:	
Forbered i forkant:	Tenk ut og noter ned 5-7 påstander som skal stilles i øvelsen.
Forbered i rommet:	
Slik ser rommet ut:	Åpent rom

VEILEDNING:

Påstandene i øvelsen skal knyttes til dagens hovedaktivitet og blandes sammen med generelle påstander om familie, hjem og hverdagsliv. Varier mellom positive, nøytrale og negative påstander. Unngå påstander med rett og feil svar. Velg 5-7 påstander.

1. Dag 3: Fra frø til solsikke, dag 4: fra dyp til lys tone
2. Veileder kommer med ulike påstander som elevene skal respondere på, etter ramme avtalt i punkt 1. Bli enige med elevene om ca hvordan helt enig, litt enig, verken eller, litt uenig, og helt uenig er.
3. Gjennomfør øvelsen med 5-7 påstander. Gi elevene 15-20 sekunder til å svare pr. påstand.
4. Etter noen viktige, overraskende eller interessante svar kan du be elevene fortelle hvorfor de svarte slik de gjorde, for å forstå hva de tenker.

NOTATER

Hjemme hos oss

Dag 3-4

TID

90 min
inkl. pauser

Kunsten å lære

T E M A

2

LÆRERSTYRTE DAGER. IDEER TIL HOVEDAKTIVITETER.

HVA ER GREIT OG HVA ER IKKE GREIT I FAMILIEN? HMS for elever

Det skjer ting som ikke er greit i mange familier. 1 av 10 opplever seksuelle overgrep og 1 av 12 barn blir utsatt for grov vold, og 1 av 12 barn har foreldre som strever med rus (ref. korus-sor.no). Forslag til måter å samtale med barnegruppa om dette finnes f.eks her: <https://www.korus-sor.no/samtaler-med-barn/> (nederst: snakke i barnegrupper) og www.jegvet.no (1. – 4. trinn).

STATISTIKK AV RESULTATER FRA HJØRNEGRUPPER/LANG REKKE

Forberedelse: Velg enten hjørnegrupper eller lang rekke som utgangspunkt. Velg deretter 1-3 elever pr. påstand som får i oppdrag å skrive ned hvor mange som står i hvert hjørne/hvor langs linja. Velg antall påstander etter hvor mange grupper du vil dele inn i til statistikkarbeidet etterpå.

HJØRNEGRUPPER

I hvert hjørne av rommet er det en plass, og elevene (forskerne) stiller seg i det hjørnet som passer med svaret deres. Hvert hjørne har fargekoding: Grønn, gul, rød, blå. Viktig å ikke velge påstander som segregerer klassen etter sosioøkonomisk bakgrunn. Forbered derfor påstandene på forhånd. Ha alltid et «annet»-hjørne. Eksempler på spørsmål:

- Hvor mange bor i huset? 1-2 (grønt hjørne)/3-4 (gult hjørne)/5-10 (rødt hjørne)/annet (blått hjørne)
- Hvilket rom liker du best å være i hjemme? Kjøkken/stue/soverom/annet
- Hvordan kommer man i kontakt med deg når du er inne? Ringeklokke/bjelle/banke på/annet
- Er det rotete eller ryddig på soverommet ditt akkurat nå? Veldig ryddig/passe/veldig rotete/annet
- Hva slags materiale trækker man på før man kommer inn til deg? Grus/asfalt/gress/annet
- Farge på huset sitt: Hvitt/grått/rødt/andre farger (bruke andre farger enn det som er på golvet)
- Hvordan er lydene rundt huset ditt? Bylyder/naturlyder/stille/annet
- Hva liker du best å gjøre utenfor huset ditt? (her trengs det kanskje veldig mange «hjørner» - kan være gøy å prøve – la klassen hjelpe til å finne ut hvordan løse det).
- Hvordan kommer du deg fra huset til skolen? Gå/buss/bil/annet

Spør tilfeldige elever hvorfor de har stilt seg der de står. Finn ut hvorfor elever har stilt seg i annet-hjørnet: Kan de utdype? Sørg for at klassen følger med når du spør/hører svar.

FAMILIENS STORE TALL/LANG REKKE (som økt 2)

Gjenta øvelsen med Familiens store tall fra økt 2, med noen av de samme og noen nye påstander.

STATISTIKK AV HJØRNEGRUPPE- ELLER LANG REKKE - SVAR:

Bruke svarene fra hjørnegruppene eller lang rekke til å lage statistikk som gis til forskeren.

Dele i forsker-grupper som får i oppdrag å lage statistikk over hver sin påstand.

La elevene få ro til å finne ut av hvordan de skal representere dette på egen hånd, uten for mange føringer. (jfr. prinsipp om produksjon, ikke re-produksjon). Evt. kan man vise eksempler på måter det går an å vise dette på, men vis da mange ulike eksempler, slik at det blir til inspirasjon, ikke føring. Derimot er det flott å vise noen ulike former for statistikk etterpå, når elevene er ferdige og har delt sine forslag.

TIDSBRUK I HJEMMET

Be elevene tenke på hva de gjør i ulike rom i huset (gjør det til fokus i oppvarmingsøvelsen), og hvor mye tid de bruker i ulike rom.

Elevene kan deretter få i oppgave å vise dette på et ark; 2 og 2 eller alene.

Del med hverandre, og reflekter over arbeidet. Klargjør til visning for forskeren.

FAMILIETRE

Elevene får i oppgave å lage et familietre, slik de selv ønsker å utforme det, med utgangspunkt i eleven selv. Kan vise eksempler, men vis i såfall mange ulike, slik at elevene selv kan velge hvordan de vil utforme det. Eleven, søsken, foreldre og videre familie (så vidt man kjenner til dem) kan skrives inn, og portretter kan tegnes. Kan henges opp/samles inn og leveres til forskeren.

SAMLE OG STRUKTURERE DATA FRA DAG 1 og 2

- Sette opp lapper og bilder fra økt 1: Bolk A- Statuer på en plattsje. Evt. lage digital presentasjon av bildene.
- Gå videre med spørsmålet fra økt 1: bolk B – Vårt lange nabolag: «Hvordan hadde boliger sett ut dersom barn fikk bestemme?» - tegne ut forslag til nye boliger
- Henge opp familieportrettene. Hver elev skriver en liten tekst hver til sitt bilde, om familien sin. Kan kobles sammen med Familietre.

HVOR BOR VI – I FORHOLD TIL HVERANDRE?

Hvem i klassen bor du i nærheten av? Hvor lang tid bruker du til skolen? Hvem bor nærmere skolen enn deg? Hvem bor lengre unna? Er det noen som bor i nærheten av læreren? Snakk sammen i grupper først, og så i fellesskap.

Prøv å finn ut av det sammen. Når dere har fått noen holdepunkter klart:

Bruke hele rommet/uterommet, og prøv å gjenskape avstandene (med skolen som midtpunkt) med å plassere dere utover i landskapet.

Ta bilde av menneske-kartet dere har laget.

Kan kartet lages på en annen måte?

Kan vi finne ut akkurat hvor vi bor i forhold til hverandre? Hvordan?

Visste du hvor nærme/langt unna de andre bodde? Kan du kanskje gå på besøk til noen fra der du bor?